

Pfv.II.21.991/2012/5.

A Kúria a dr. Bitá Judit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Páczelt László ügyvéd által képviselt alperes ellen gyermektartásdíj leszállítása iránt a Gödöllői Városi Bíróságon 10.P.21.121/2010. számon indított és a Budapest Környéki Törvényszék 1.Pf.20.010/2012/3. számú ítéletével elbírált perében az említett számú jogerős határozat ellen a felperes részéről 44. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, külön felhívásra 50.000 (ötvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A bíróság ítéletével a peres felek házasságát 2008. április 17-én kelt és ugyanazon a napon jogerőre emelkedett ítéletével felbontotta, jogerős végzésével a felek egyezségét jóváhagyta, mely szerint a felek házasságából 1994. szeptember 23-án született N. J. utónevű gyermek az alperesi édesanya gondozásába és nevelésébe kerül, a felperes pedig 2008. május hó 1. napjától kezdődően az alperesnek 30.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat fizet. A felek az utolsó közös lakásukat értékesítették, annak vételárát megosztották, a felperes élettársával ingatlant vásárolt, havi nettó jövedelme az egyezség kötéskor 70.000 forint volt, a jelen per indításakor bejelentett munkaviszonnyal nem rendelkezett. A felperes 2010. november 30. napjáig bezárólag havi 30.000 forint tartásdíjat fizetett meg az alperes részére, ezt követően 2010. december 1. napjától havi 10.000 forintot fizet. Az élettársával közös ingatlan a felperes és élettársa egyenlő arányú közös tulajdonában áll. A lakás megfelelően berendezett, felszerelt, a szükséges technikai berendezések megtalálhatók. Ezen kívül a

felperes kizárólagos tulajdonát képezi egy 2002-es BMW típusú személygépkocsi is. A felperes saját elmondása szerint 2010 júliusáig folyamatosan több munkahelyen dolgozott, amelynél nem, vagy csak 4 órás munkaidőre volt bejelentve, utolsó munkáltatója, az O. Kft. igazolása szerint 2010. május 25-ig állt munkaviszonyban, ezt követően munkanélküli lett. 2011. március 3-tól 90 napon át álláskeresői segélyben részesült, amelynek az összege 31.200 forint volt. A felperes szakács szakvégzettségű, továbbá „E” kategóriás jogosítvánnyal is rendelkezik, kamion sofőrként is dolgozott. A peradatokhoz csatolt adóbevallása szerint 2007-ben bruttó 695.171 forintról, 2008. évben bruttó 75.571 forintról, 2009. évben bruttó 96.153 forintról vallott be jövedelmet.

A felperes élettársának nettó jövedelme havi 220.000 forint, az ingatlannal kapcsolatos rezsi kiadások 80-90.000 forintot tesznek ki, és fenntart még egy öröklakást is, amelynek rezsi költsége nyáron 30-40.000 forint. A felperes és élettársa hetente 15-20.000 forintot költenek élelmiszerre, kéthetente 10.000 forintot, összesen havi 20.000 forintot tankolnak a gépkocsiba. Sem banktól, sem magánszemélytől kölcsönt nem vett fel.

Az alperes a közös gyermekkel a V., W. u. 22. szám alatti családi házban él, melynek kizárólagos tulajdonosa. Az ingatlan kettő szoba, konyha, nappali, közlekedő, két fürdőszoba, két WC helyiségekből áll. Bútorzata jó állapotú, gépesítettége megfelelő. Az ingatlan rezsi költsége havonta 50-60.000 forint között van. Az alperes az ingatlanra hitelt vett fel, amelynek havi 18.000 forint a törlesztő részlete. A gyermekkel kapcsolatos kiadások havonta kb. 7-8.000 forintot tesznek ki. Az alperes üzembentartója egy 2000-es évjáratú Skoda Felícia személygépkocsinak, amely a testvére tulajdonát képezi. Az alperes havi 68.000 forint nettó jövedelemmel rendelkezik, 25.900 forint családi pótlékban részesül és gyermektartásdíjat kap a felperestől.

A felperes keresetében gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége 2010. június 1. napjától kezdődően havi 8.500 forintra történő leszállítását kérte. Előadta, hogy már az egyezség megkötésekor is aránytalanul magas gyermektartásdíjban állapodtak meg, de jövedelme 2010. júniusától jelentősen csökkent. Havi jövedelme a 2010-es évben előbb 80.000 forint, utóbb már csak 42.254 forint volt. 2010 júniusát követően munkanélküli lett, jövedelemmel nem rendelkezik, a gyermektartásdíjat kölcsönből, illetve családi segítséggel fizeti meg.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes nem igazolta, hogy jövedelmi viszonyaiban lényeges változás állt be.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes gyermektartásdíj leszállítása iránti keresetét elutasította, a felperest 240.000 forint elmaradt tartásdíj, valamint 62.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes egymásnak ellentmondó ellentétes nyilatkozatai, valamint a munkáltató által küldött nyilatkozatok ellentmondásosságára tekintettel a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a tartás megállapítását követő időszakban jövedelme jelentősen megváltozott. Rámutatott, hogy a felperes az egyezségkötés időpontjában 120.000 forint nettó jövedelemmel rendelkezett, sőt saját bevallása szerint ez időnként a 200.000 forintot is elérte. Életszerűtlennek tartotta továbbá, hogy az élettársa 220.000 forintos jövedelméből fedeznek mindent: havonta 80-90.000 forint rezsiköltséget, hetente 15-20.000 forint élelmiszer vásárlást, és 20.000 forint benzinköltséget, és az élettársa még egy másik ingatlant is fenntart. Ezeket a kiadásokat összeadva a bevételek nem elegendők a kiadások fedezésére.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az általa fizetendő tartásdíj 2010. június 1. napjától kezdődően havi 8.500 forintos határozott összegre való leszállítását kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezésében előadta, hogy a munkaviszonya 2010 május elején megszűnt és azóta sem tudott elhelyezkedni. Sérelmezte az elsőfokú bíróságnak a szavahihetőségére és az ellentmondásos nyilatkozatokra, okiratokra vonatkozó okfejtését. Előadta, hogy az egyezség megkötésekor sem érte el az általa vállalt tartásdíj a fizetése 20 %-át. Előadta, hogy élettársa segíti abban, hogy az általa önként vállalt tartásdíjat kifizesse. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság tartásdíj hátralékot állapított meg a terhére, miközben a keresetét elutasította. A fellebbezési tárgyaláson csatolta a munkaügyi központ közvetítő lapját annak igazolására, hogy nem sikerült elhelyezkednie a felajánlott szakács munkakörben.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy a felperest 15 napon belül kötelezte az alperesnek 62.500 forint perköltség megfizetésére és mellőzte az elsőfokú ítéletnek a hátralékos tartásdíj megfizetésére vonatkozó rendelkezését.

Ítéletének indokolásában a Csjt. 69. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással megállapította, hogy az elsőfokú bíróság gondosan vizsgálta, a gyermektartásdíj tárgyában megkötött korábbi

jogerős végzéssel jóváhagyott egyezség óta eltelt időben a tartás megállapításainak alapjául szolgáló körülményekben történtek-e olyan lényeges változások a felek körülményeiben, vagyoni, jövedelmi viszonyaiban, a kiskorú gyermek szükségleteiben, amelyek a megállapított gyermektartásdíj leszállítását indokolnák. A peradatok alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és helyes következtetést vont le arra vonatkozóan, hogy az egyezségkötés óta a felperes körülményeiben olyan lényeges körülmény változások nem történtek, amelyek az általa fizetendő tartásdíj leszállítását eredményeznék. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a perben beszerezett bizonyítékokat, tanúvallomásokat és a felek perbeli nyilatkozatait. A felperes jövedelmére vonatkozóan megállapította, hogy a felperes rendszeres, folyamatos 8 órában a munkaerejét hasznosította és évekkel ezelőtt az egyezségkötés időpontjában is elérte a jövedelme a 120.000 forintot. A jelenlegi vagyoni helyzete, kiadásai, megélhetésének körülményei alátámasztják, hogy a korábban megállapított tartásdíj megfizetésére teljesítőképességgel rendelkezik. Rámutatott, hogy a serdülőkorú gyermek szükségletei indokolják a korábban vállalt összegű tartásdíjat. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Csjt. 69/A. §-ának (1) bekezdése alapján a kiskorú gyermeke tartásáért fokozott, szigorúbb helytállási kötelezettség terheli az alperest. A hátralék megállapítására vonatkozó elsőfokú ítéleti megállapítást mellőzte, a perköltségfizetés teljesítési határidejéről pótlólag rendelkezett.

A felperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében az első- és a másodfokú határozatok megváltoztatását és az alperesnek fizetendő gyermektartásdíj 2010. június 1. napjától kezdődően havi 8.500 forintra történő leszállítását kérte.

Álláspontja szerint a bíróságok megsértették a Csjt. 69/C. § (1) bekezdésében és Pp. 206. §-ában foglalt rendelkezéseket, mert nem vették figyelembe, hogy körülményeiben lényeges változások történtek, elvesztette munkahelyét, nincs olyan bejelentett munkaviszonya, amely alapján a korábban vállalt összegű gyermektartásdíjat fizetni tudná.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult, arra hivatkozással, hogy mindkét fokon eljáró bíróság helyesen állapította meg a tényállást, okszerűen mérlegelte a bizonyítékokat, így jogszabálysértés nem történt. Hangsúlyozta, hogy a felperes a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség mértékének a leszállítása iránti pert azért indította, mert a kapcsolattartást nem tartotta megfelelőnek a saját számára. Előadta, hogy a felperes álláskeresősi dokumentumot nem nyújtott be, az álláskeresősi támogatást is a kereseti kérelem benyújtását

követő egy év elteltével kérelmezte. Rámutatott, hogy a felperes a 30.000 forintos tartásdíjat akkor is fizette, amikor nem volt bejelentett munkahelye, de valójában dolgozott, és hivatkozott arra, hogy a felperes és házastársának a jövedelmi vagyoni helyzete alapján feltételezhető, más anyagi forrás is a rendelkezésükre áll a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség teljesítéséhez.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Csjt. 69. §-ának (1) bekezdése kimondja, ha a közös egyetértéssel, vagy bírósági ítélettel megállapított rokoni tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását, vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.

A fenti törvényhely helyes értelmezése szerint csak az a körülmény változás befolyásolja a tartás mértékét, amely lényeges, nem eseti jellegű, hanem tartós, továbbá a jogosult oldalán kapcsolatban van a szükségleteivel, a kötelezett oldalán pedig a teljesítőképességével (BH 2001. 375.).

Jelen ügyben a bíróságnak arról kellett döntenie, hogy a fenti jogszabályhely figyelembevételével a tartásdíj leszállításának törvényi feltételei megvalósultak-e és ezzel összefüggésben a kötelezett teljesítőképességében és a gyermek szükségleteiben bekövetkezett változások olyan lényegesek-e, melyek indokolják a gyermektartásdíj módosítását.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le a felperes egyezség megkötéskori jövedelmi, vagyoni viszonyaira vonatkozóan. Az iratokból megállapíthatóan az eljáró bíróságok a perben beszerzett bizonyítékok ellentmondásosságára tekintettel együttesen vizsgálták a felperes egyezség megkötéskori és az azóta eltelt időszakban feltárt jövedelmi viszonyait, vagyoni helyzetét, kiadásait, megélhetésének körülményeit.

A másodfokú bíróság a fentiekkel összefüggésben helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes rendszeres, folyamatos munkavégzéssel hasznosította a munkaerejét, és már évekkal megelőzően elérte az átlagosan 120.000 forintos jövedelmet. A másodfokú bíróság a súlyának megfelelően értékelte, hogy a felperesi család a bevételeiből a kiadásokat teljesíti, a felperes más személy eltartásáról nem köteles gondoskodni. Mindezeket figyelembe véve helytállóan állapította meg, hogy a felperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján nem bizonyította, hogy jövedelmi viszonyai a korábbi egyezségkötés óta lényegesen és tartósan megváltoztak és ez teljesítőképességét negatív irányban befolyásolta.

A fentieken túlmenően a gyermek szükségletei - életkorára is tekintettel - indokolják a korábbi egyezségben megállapított gyermektartásdíjat, a leszállítás a kiskorú gyermek érdekeinek sérelmével járna, ugyanis szükségletei fedezéséhez nem lenne elegendő mértékű hozzájárulás a tőle különélő - jelentős jövedelemmel rendelkező - felperestől a fizetni vállalt összeget.

A gyermek megfelelő szintű ellátását követeli meg az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett a gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény 27. cikkének 1) és 2) pontja, mely szerint az Egyezményben részes államok elismerik minden gyermeknek a jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését.

Az Alaptörvény XVI. cikkének (3) bekezdése alapelveként mondja ki, hogy a szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását is. Alapelvei szinten a Csjt. 1. §-ának (2) bekezdése is előírja, hogy e törvény alkalmazása során mindenkor a kiskorú gyermek érdekeire figyelemmel jogait biztosítva kell eljárni. A szülők alapvető feladata tehát, hogy lehetőségeik és anyagi eszközeik határai között biztosítsák a gyermek fejlődéséhez szükséges körülményeket. A Kúria a gyermek szükségletei tekintetében sem találta tehát kirívóan okszerűtlennek vagy feltűnően iratellenesnek a mérlegelést, így a felperes által hivatkozott jogszabálysértés nem áll fenn.

A felperes nem hivatkozhat alappal arra sem, hogy akkor is megfizette a megállapított gyermektartásdíjat az alperes részére, amikor elvesztette a munkahelyét, regisztrált munkanélküli volt és az alperes befolyásának hatására a gyermek szándékosan nem tartotta vele a kapcsolatot. Egyrészt a szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani a kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll (Csjt. 69/A. § (1) bekezdés), másrészt a perben bizonyítást nyert, hogy ezen időszakban sem változtatott lényegesen a felperes jövedelme, hiszen akkor is végzett munkát, amikor egyébként bejelentett munkahellyel nem rendelkezett; részben az O. Kft-nél, részben más egyéb forrásból jutott jövedelemhez. Harmadrészt a kapcsolattartás és a gyermektartás nem egymással összefüggő kérdés, a gyermek és a felperes közötti kapcsolattartásból adódó nehézségek és problémák nem hathatnak ki a felperes által vállalt gyermektartásdíj fizetési kötelezettség teljesítésére (jogerős ítélet 3. oldal).

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján megállapított tényállás a másodfokú bíróságot is köti, így a másodfokú eljárásban nem lett volna lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és eltérő értékelésére. A másodfokú bíróság járt volna el jogszabálysértően, ha az indokolatlan felülmérlegelés következtében

eltérő tényállást állapít meg és más jogkövetkezményt von le (BH 2000. 403.). A másodfokú bíróság tehát csak azt vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen mérlegelte-e a felperes által hivatkozott körülményeket.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróságok helyesen alkalmazták a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését, a felperes által jelenleg teljesített gyermektartásdíj összhangban áll a gyermek indokolt szükségleteivel és a felperes teljesítőképességével, a tartásdíj mértéke hosszabb távon megfelelően biztosítja a gyermek eltartását, figyelemmel a gondozó szülő természetbeni tartási kötelezettségére is. Így a tényállás megállapítása során végzett mérlegelés nem iratellenes és nem nyilvánvalóan okszerűtlen.

A Pp. 270. §-ának (2) és 275. §-ának (3) bekezdése alapján megállapítható eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye (BH 1995. 103.).

A fentiekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a jogszabályoknak megfelel, így azt a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem volt eredményes, ezért a pervesztes felperes a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperes felülvizsgálati költségének megfizetésére, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra.

A per tárgyi költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket - pervesztessége folytán - a felperes köteles viselni az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdésére tekintettel irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján. A le nem rótt eljárási illeték mértékének meghatározása az Itv. 50. §-ának (1) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2013. október 8.

Dr. Kőrös András s.k. a tanács elnöke, dr. Gyengéné dr. Nagy Márta s.k. előadó bíró, dr. Csúri Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő